

KÖZÉLET

A klímaváltozás veszélyeire figyelmeztetett Áder János Szegeden + FOTÓK

Ez a tartalom archív! A cikkben szereplő információk a megjelenés óta megváltozhattak.

Megjelent: 2015.03.31. 16:54

Szerző: **Illés Attila**

Az 1997-ben aláírt Kiotói Egyezmény óta nem hogy csökkent, de harminc százalékkal nőtt az országok károsanyag-kibocsátása – hangsúlyozta a Szegedi Tudományegyetemen Áder János. A köztársasági elnök szerint az Arab Tavasztól a szíriai polgárháborúig több

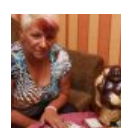
világpolitikai esemény kiváltója volt a klímaváltozás, melynek rendezésére évente kellene akkora összeget költeni világszerte, mint amekkorát a fegyverkezésre fordítunk.

Kedd délután Szegedre látogatott Áder János, a köztársasági elnök bejárta az egyetem épületét és megtekintette az utóbbi években eszközölt zöldberuházásokat is. Szabó Gábor rektor szerint a meghívásnak kettős célja volt: egyrészt szeretnék megmutatni azokat a kezdeményezéseket, amik alapján a Szegedi Tudományegyetemet a világ 19. legzöldebb egyetemének választották. A köztársasági elnök emellett egy általa összeállított előadásában is megosztotta gondolatait a fenntartható fejlődés fontosságáról.

Mi vagyunk az elsők, de az utolsók is

Egyszerre tudományos és környezetvédelmi kihívás a klímaváltozás, melynek politikai, gazdasági és jogi kérdései is vannak – hangsúlyozta a köztársasági elnök. “Tavaly szeptemberben New Yorkban tartottak egy klimakonferenciát, ahol Barack Obama elnök úgy nyilatkozott: mi vagyunk az első generáció, akik már érzik a klímaváltozás hatásait, de mi vagyunk egyben az utolsók is, akik tehetnek ellene valamit” – hangsúlyozta. Az elmúlt hatvan

FRIS

éven az urbanizáció és az átalakuló mezőgazdasági módszerek ugrásszerű gyorsulást indítottak be a fejlődésben, melynek eredményeként a tudósok úgy gondolják: a Föld ökoszisztémája már nem alkalmas arra, hogy a korábbi egyensúlyi állapothoz visszatérjünk. Ezt a természet erővel adja az ember tudtára: a huszadik század második felétől a természeti katasztrófák száma jelentősen megnőtt.

A szennyező kibocsátás 75%-áért a városok a felelősek, az urbanizáció így óriási természeti következménnyel jár. 1950-ben nyolc olyan város volt a világon, melynek népessége meghaladja az 5 milliót – ma már 69 ilyen várost ismerünk, elsősorban Ázsiában tapasztalható drámai ugrás ebből a szempontból – magyarázta a köztársasági elnök. Ez a folyamat egyre inkább gyorsul, és néhány év múlva már a népesség háromnegyede város lakó lesz.

Egy republikánus győzelem is megváltoztathatja az USA zöldszemléletét

Bizonyos társadalmi változások – például a Szovjetunió széthullása vagy a 2009-es gazdasági válság – némileg lassították a levegő szennyeződését, összességében azonban egyre nagyobb mértéket ölt a károsanyag-kibocsátás, melynek két fő felelőse Kína és az Egyesült Államok, Európa már csak a harmadik helyre szorult az üvegházhatású gázok levegőbe juttatásában. Az egy főre eső kibocsátása egyébként még mindig kétszerese az USA-nak Kínához, és három és félszerese a magyarokéhoz képest, a palagáztermelésre átállással azért jelentősen vissza tudták szorítani a CO₂-kibocsátást. Ha egy republikánus fordulatot hoznak a következő választások, kútba eshet az Egyesült Államok elképzelése, hogy a következő évtizedekben jelentősen javítson ezeken az értékeken – jósolta Áder.

1960-tól, a kínai ipari forradalom kezdetétől látványos, 8-10 százalékos GDP-növekedést, de emellett a hatszorosára nőtt károsanyag-kibocsátást mérnek az országban. “*Napóleon* a következőt mondta: hagyjuk Kínát aludni, mert ha felébred, meg fogja rázni a világot” – idézett a köztársasági elnök. A hódító valószínűleg nem a klímakibocsátásra gondolt, szavait azonban ebből az aspektusból is érdemes vizsgálni, ehhez elég, ha csak fővárosunkban megfordulunk. A pekingi olimpia idejére sok sportoló ki sem akart menni a szennyező levegő miatt, a kormánynak hetekig le kellett állítania a környező ipari létesítményeket, hogy a nyugati tüdő számára is elfogadható állapotot teremtsen. Néhány héttel ezelőtt a kínai vezetés váratlan nyilatkozatot tett: az első számú gazdasági veszély az országra nézve nem más, mint a környezetszennyezés. A felismerés tehát megtörtént, valós lépések megtétele azonban nem lesz egyszerű, hiszen az életszínvonal fenntartása, nagyhatalmi törekvések állnak majd a kezdeményezés útjába – magyarázta a köztársasági elnök.

Az EU-ban 40%-os csökkenést remélnék

A harmadik legnagyobb kibocsátónak, az Európai Uniónak nincs szégyenkezni valója, hiszen az összes tagországa jelentősen csökkenteni tudta kibocsátást az elmúlt években – igaz, ebben benne volt, hogy a rendszerváltást követően a szocialista országok nehézipara összeomlott, illetve a 2009-es gazdasági válság és a gyárak bezárása is javította az EU mérlegét. 2020-ban 20%-os, 2030-ban 40%-os csökkentést remélnék, előbbi biztosnak, utóbbi megvalósíthatónak tűnik a köztársasági elnök szerint. Ez Lengyelországot érintheti jelentősen, amely továbbra is jelentős szénlelőhelyekkel rendelkezik.

Az ENSZ tavaly tette közzé jelentését, mely szerint egyre szélsőségesebb időjárási viszonyok lesznek, a Föld bizonyos részén aszályok, másikon pedig árvizek tizedelik majd a lakosságot. A jégtakaró elolvadása miatt megnövekvő vízszint az élelem hiányához, migrációhoz és háborúhoz vezethet. Ennek véres következményeit már az elmúlt évek során is tapasztalhattuk: Oroszországban 2009-2010-ben nagy aszály volt, csökkent a gabona

mennyisége. Az importáló országokban – Tunéziában és Egyiptomban – 4-6-szorosára nőtt a kenyér ára. Többek között ebből született az Arab Tavasz. Szíriában hároméves aszályidőszak tombolt, amely gyakorlatilag tönkretette az ország mezőgazdaságát, és rendkívül súlyos polgárháborúba torkollott.

Ha annyit költenénk klímavédelemre, mint fegyverkezésre...

Ma már a 2 fokos felemelkedés megtartása sem tűnik reálisnak Áder János szerint, ha azonban a 4 fokot sem sikerül tartani, az rendkívül nagy bajt okozhat a közeljövőben. A köztársasági elnök emlékeztetett: a klímaváltozás kérdése évtizedek óta terítéken van, az első jelentős lépés a Kiotói Egyezmény volt 1997-ben, melynek 38 aláíró országa ígéretet tett a környezetszennyezés mértékének csökkentésére. Eredményeit tekintve sajnos nem tekinthető sikernek ez az egyezmény: összességében mintegy 30%-kal nőtt a kibocsátás az aláírás óta. Persze ebben a témában is akadnak szkeptikusok, akik szerint a nagy földtörténeti korok során megfigyelhető egyfajta ciklikusság, az emberi hatás minimális, tudományos manipulációnak tartják csupán a globális felmelegedést.

A klímaváltozás jelentős okozója a víz is, száz esztendő alatt pedig a vízhasználat meghatszorosodott. Riasztó számokat közölt a köztársasági elnök: egy kiló marhahús előállításához 15 ezer liter víz szükséges, és naponta tízezer ötévesnél fiatalabb gyermek hal meg amiatt, mert nem tud egészséges ivóvízhez jutni.

“A világon fegyverkezésre költött, évi 1500 milliárd dollár éppen az az összeg, melyet a klímavédelemre kellene fordítanunk ahhoz, hogy visszafordíthatóvá tegyük a folyamatokat. Az összeg tehát megvan, csak nem a megfelelő célra fordítjuk” – magyarázta Áder. Önmagában csökkentenünk a kibocsátást már nem elég, fel kell készülnünk a természeti katasztrófákra is, hiszen ha most leállítanánk minden kibocsátót, 30-40 évig még el kell szenvednünk annak hatásait. “Magyarországra nézve is vannak következményei a klímaváltozásnak. Nem véletlenül épülnek a Tisza mentén szükségtározók, melyek a vízszint emelkedése miatt hivatottak meggátolni egy árvizet. A fele elkészült, a másik fele az elkövetkező 6-8 évben épülhet meg” – ígérte a köztársasági elnök.

A köztársasági elnököt érkezésekor három aktivista fogadta, akik a paksi bővítést és a hazai demokráciát firtató feliratokat hoztak magukkal.